

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4.50 mesečno, četrtletno K 14.—, polletno K 28.—, celoletno K 56.—
Če si pride naročnik sam po list: Mesečno K 4.—
Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Vojna z Italijo? — Split zaseden. — Amerikanci zapustili Reko.

Pod rdečo ali SHS zastavo?

Maribor, 13. marca.

»Srečen je jugoslovanski proletarijat, da je osvobojena sveta zemlja domovine. Iz roda v rod je šla stara pravda in pisala žalostna poglavja o brezpravnosti šibkega in nasilju mogočnika. Sedaj je prišel čas, da izvojujemo pravico stari pravdi. Svobodna domovina mora omogočiti slehernemu duševnemu in manuelnemu delavcu vse pogoje za človeka vredno življenje. Kličemo Vas na zborovanje dela! Poglobiti hočemo svoja načela, razširiti svojo organizacijo in zastaviti najodločnejšo zahtevo za odpravo vseh krivic socialnega reda. Pridite in pomagajte nam dvigniti zaklad srečnejše bodočnosti za najbednejši del jugoslovanskega naroda — za naš proletarijat!«

Ta klic se te dni razširja in odmeva po vseh slovenskih pokrajinah. To je v teh tudi za ostali jugoslovanski proletarijat usodnih dneh klic voditeljev našega jugoslovanskega delavstva, to je onega narodno zavednega proletarijata, ki se je že pred 10 letjem kot samostojna skupina odtrgal od celote bratov sotrpinov, ki so ostali pod jugo-

slovansko firmo, pa pod rdečo zastavo internacionale. Doli na solnčnem jugu (v Trstu in Primorju), pa tudi v Ljubljani je ta ločitev rodila še danes v spominu živeče hude boje. Sredi teh deloma tudi bratskih bojev pa je vzrasla nova delavska družina »Narodno Delavska Organizacija« ali s kratico NDO.

Ni naš namen se na tem mestu pečati z nadaljnim razvojem in zgodovino te nove organizacije. Naj le omenimo, da je bila tik pred vojno razpuščena, kot — seveda »državi nevarna« organizacija.

Takratni voditelji pa so otroku dali drugo ime in sicer: »Narodna-Socialna Zveza« ali s kratico NSZ. Dolgotrajna vojna je zadušila vsako redno delovanje. Mnogi, ki so tej družbi pripadali kot predvojni člani, zdaj ob zaključku vojne po vsem svetu raztrešeni, niso več znali, je-li hiša, ki so jo za silo zgradili, sploh še obstoja ali je že vsled vpliva vojne razpadla. Nasprotno pa se je takoj ob sklepu vojne okrepila in

oživila, starejša organizacija »Jugoslovanska soc. demokracija«. Ako bi se le-ta bila ob enem takoj tudi odločno ločila od ideje na internacionalo, ki je ravno v tej vojni doživela poraz, kakor morda nobena druga svetovna ideja, bi se bilo med tem časom pod rdeči prapor najbrže zbralo vse, kar od našega proletarijata čuti v duši i srcu jugoslovansko. JSDS bi postala v slovenskih pokrajinah, kjer je bila doslej najbolj omalovaževana, ne le kot najmočnejša organizacija, marveč tudi kot politična stranka. Kajti pritegnila bi bila naše ne le vse zavedno slovensko delavstvo, marveč tudi veliko večino uradništva in malega kmeta, sploh vse, kar sumiramo pod naslov: ljudski sloji.

Toda prišlo je drugače. Mislimo, da ne pretiravamo, ako izrekamo trditev, da je v to veliko vprašanje odločilno vmes posegel ravno naš — Maribor z vsemi znanimi in neznanimi dogodki. Danes ni še vse dozorelo, s temi dogodki in njih dalekosežnimi vplivi se podrobneje pečati.

Ko se tički ženijo.

(Ne za odrasle!)

Še sem ozadej platno prodajal in še nisem znal dobro Očenaša molit, ampak to sem pa že vedel, da se na sv. Gregorja — tički ženijo. Jožman, moj bližnji sosed in najljubši tovariš, istotako brihten in istotako poreden kot jaz, mi je dva dni pred sv. Gregorjem prinesel na uho najnovejšo novico: čez dva dni bo tičja »ohcet«. Prvzaprav sem moral to zame najnovejšo novico po mojem takratnem prevdanku drago plačati, predno mi jo je mali povednež zaupal. Moral sem mu izročiti polovico preste in večino orehov, ki sem jih iz tetine omare izmuznil. — (Mi smo imeli za take zločine ne vem od kod izhajajoči izraz: »pofulili!«) Ko je oboje veselo pobasal v nedrje za srajco, mi je kot veliko tajnost tihoma zaupal: veš, Kalinov Maksel mi je naročil, da se pripravimo na tičjo »ohcet«. Ta Kalinov Maksel, zelo nadebudni sinko našega učitelja, je bil namreč kolovodja nas vseh vaških paglavcev. Ker sem do tistega trenutka glede ohceti samo to vedel, da se ta slavnost vrši samo pri odraslih ljudeh, na primer, če se on in ona »vzameta«, se mi je seveda nekam

čudno zdelo, da se tudi tički ženijo in kar mi je še manj šlo v glavo, da se ta čudna ohcet vrši sredi posta. Pa ker moj Jožman o tej uganki tudi ni nič več vedel ko jaz, sem se na vsezadnje zadovoljil, z novico, da se tudi tički ženijo.

Na večer tistega zame zgodovinskega dne, nas je naš kolovodja Kalinov Maksel pozval na zborovanje, zaupno sejo pri žabji luži sredi vasi. Dobil smo kar se je le dalo strogo povelje, da se za ta praznik pripravimo na ta način, da vsakdo izmed nas pripravi vse, kar za tako gostijo potrebno: preste, orehe, jabolka, zemlje sploh vse, kar tiči potrebujejo, kadar se ženijo. Tudi na pijačo ne smemo pozabit. Matuzlov Jaka je dobil ukaz, da pripravi najmanj 1 steklenico »rozolije«, in če le mogoče, tudi steklenico »kimlovke«. Vso to pripravo moramo zgodaj zjutraj na dan ohceti spraviti po vrtovih na določeni kraj — — —

Kam bi prišel moj stavec s prostorom in kam še le vi s potrpljenjem, če bi se lotil natančno opisati vse naše misli in delo, s katerim smo pričeli takoj po tej seji pri žabji luži. Mislim, da veste več ko dovolj, če Vam na kratko zaupam, da je v času med tičjo ohcetjo in našo sejo pri žabji luži v vsaki

hiši, pod katere streho so gnezdili taki tički kot sem bil jaz, Jožman, Makselj in tako naprej, zmanjkalo vse toinono, kar potrebujejo tički za svatbo. Seveda tičji ženini in neveste kolikor jih je bilo tedaj v naši vasi, niso prav vse dobili, kar smo za nje iz raznih omar in miznic »pofulili«. Sicer pa sem vsaj še tisto predpoldne, ko bi se bila imela vršiti svatba, doživel dvakrat priliko zelo dvomiti, če so tičji svatje od naših priprav sploh kaj dobili. Ko sem stal skrit za kozolcem in tja na vrt zijal kdaj se prične napovedana poroka, sem videl, kako se je Finkov Lojze (Kalinov adjutant) previdno se oziraje priplazil na vrt in pobral ne gnezda, ki sem jih za tičje pare po Kalinovem povelju nastavili, ampak zlodej poredni pobral je naše »priprave« in izginil na sosednji vrt, kjer se je kajpakda ponovil isti prizor.

Ampak maščevanje za te naše priprave na tičjo svatjo ni zaostalo. Pričelo se je pri »adjutantu« Finku in našem »komandantu« Kalinu, ko so ju na Rozinovem podu zaprta zasačili, kako sta hrestala in hrustala naše svatbene priprave, namenjene edino le za tičje ženine in neveste. Pri tej novici se je našim materam in tetam naenkrat posvetilo

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15,000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 4,000.000 K

Postovalnica avstrijske razredne loterije

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davki plača banka sama.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predajme na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje borzna naročila najkulantnije.

Pisalni stroj

se kupi. Cenjene ponudbe pod „Stroj“ na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3 J.

Mirna begunska družina

išče v slovenskem delu Štajerske zračno, meblirano stanovanje, obstoječe iz kuhinje in 1 sobe in sicer za 1. ali 15. april. Ponudbe na upravištvo lista pod »Stanovanje 15«.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

priporoča se občinstvu.

Že 20 let izvršujem mojo obrt kot strokovnjak, zato se priporočam cenj. občinstvu za vsa v mojo stroko spadajoča popravila, kakor tudi gramofonov z natančno izvršbo in jamstvom.

Natančna popravlila gramofonov.

Zaloga vsakovrstnih zlatin in srebrin po nizkih cenah

Lovrenc Stojec, urar, Maribor
Tegetthoffova cesta št. 30.

Pri slovenski rodbini išče

sobo

če mogoče tudi prehrano, naš sourednik. Ponudbe na upravištvo lista.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“ v Mariboru.

Knjigarna in veletrgovina papirja

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg 22

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih razglednic, raznega papirja in sploh vseh pisalnih in šolskih potrebščin.

V zalogi razne šolske ter leposlovne knjige, tudi v hrv. jeziku.

Prevzame naročila na štamplije.

Še v zalogi se nahajajoče drobnarije in igrače se razprodajo.

V kratkem se otvori lastna knjigoveznica.

Semena

vrtnarskega, cvetličnega, gozdnega in vsako vrsto deteljnega, priporoča trgovina z semeni **M. Berdajs, Maribor, ob Dr. Solijin trg**

Exportna trgovina

Franjo Vidovič

Maribor, Cvetlična ulica št. 15

Preskrbuje prodajo in nakup vseh v trgovino spadajočih stvari.

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelije za gospe in gospode. Naročila po meri se solidno in točno izvrše. Vojaške uniforme se izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga vsakovrstnih oblek za moške in dečke, kakor tudi vojaške čepice ter epolete.

Pisarniška moč.

Pri evidenčnem uradu zemljiškodavčnega katastra v Mariboru se sprejme za stalno takoj žensko pisarniško moč. Predstaviti se je v petek, 14. t. m., med 8. in 11. uro dopoldne v pisarni, okrajno glavarstvo, prtiličje desno, soba št. 20.

Prizezača

(le prvovrstno moč) sprejme Ignac Božič, krojač za gospe in gospode v Mariboru, Tegetthoffova cesta 34. V pismenih ponudbah se naj navede zahteva plače.

Raznašalci časopisov

se sprejmejo v upravištvo „Mariborskega delavca“.

„Mariborski delavec“

se prodaja v Mariboru v sledečih trgovinah in tobakarnah:

Weixl Vilko, Glavni trg
Glavna trafika, Glavni trg
Weixl Ivanka, Gosposka ulica
Mahalka J.,
Czadnik L., Stolna ulica
Specijalna trafika, Grajska ulica
Handl Karolina, Tegetthoffova cesta
Prísternik Mar.,
Schifko Terezia
Schifko Maria, Melje
Pichler Ana,
Jurko Maria, Koroška cesta
Lackner J., Vitrinjska ulica
Kos A., Marijna ulica (pri sodnji)
Scheidbach H., Magdalenski trg
Nerath F., Magdalena, Franc Jož. ul.
Kresnik Ana,
Meier J., Pobrežje, Frau-Št. „cesta
Jarc Jožefa, Glavni kolodvor
Leber F., Koroški kolodvor

Vojaške čepice

bojne čepice (sajkače), epolete zlate in srebrne, baržun v prepisanih barvah, kokarde za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS, srbske rosete (zvezde), različne borte po predpisih razpošilja modna trgovina

Zaloga perila za dame, steznikov in moderčkov.

Zaloga svile za obleke in bluze. Uzorci na razpolago.

M. BIDOUC, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 28